

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 Portretfotografie

1 maximumscore 2

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een weergave van het onderscheid tussen kwalitatieve en numerieke identiteit: kwalitatieve identiteit gaat over overeenkomstige eigenschappen, terwijl numerieke identiteit gaat over de vraag hoe je ondanks veranderingen door de tijd heen dezelfde persoon blijft 1
- een uitleg dat het fotoproject over kwalitatieve identiteit gaat: door de overeenkomstige eigenschappen wordt de vraag opgeroepen in hoeverre de jongens hetzelfde zijn 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Kwalitatieve identiteit gaat over overeenkomstige eigenschappen, terwijl numerieke identiteit gaat over de vraag hoe je ondanks veranderende kwalitatieve eigenschappen door de tijd heen dezelfde persoon blijft 1
- Het fotoproject gaat over kwalitatieve identiteit, namelijk over overeenkomstige eigenschappen en de vraag in hoeverre een hipster en een moslim op elkaar lijken. Doordat de jongens van kleding wisselen, weet je niet meer precies wie nou wie is en lijken de jongens dezelfde te zijn 1

2 maximumscore 2

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg dat impliciete oordelen het idee van eerstpersoons- autoriteit kunnen ondermijnen, omdat deze oordelen onbewust bepalen wat je vindt 1
- een argumentatie met het idee van impliciete oordelen of het fotoproject *Hipster/Muslim* kan bijdragen aan het versterken van de eerstpersoonsautoriteit van de toeschouwers 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Impliciete oordelen zijn onbewuste stereotypen die een rol spelen in ons denken en handelen. Omdat we ons van deze stereotypen niet bewust zijn, bepalen impliciete oordelen wat we vinden en kan onze eerstpersoonsautoriteit worden ondermijnd. Wat we vinden bepalen we in dit geval niet helemaal zelf 1

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> Ik denk dat de tentoonstelling <i>Hipster/Muslim</i> inderdaad kan bijdragen aan het versterken van de eerstpersoonsautoriteit van de mensen die naar deze foto's kijken. Je kunt je door deze tentoonstelling namelijk bewust worden van de onbewuste stereotypen die jouw denken kennelijk bepalen. Door je daarvan bewust te worden, kan je zelf ook veranderen en dus met meer eerstpersoonsautoriteit oordelen over jezelf en anderen 	1
	<p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik denk dat de tentoonstelling <i>Hipster/Muslim</i> niet per se bijdraagt aan het versterken van de eerstpersoonsautoriteit van de mensen die naar deze foto's kijken. Ze zullen zich misschien wel bewust worden van hun eigen impliciete oordelen, maar dat wil nog niet meteen zeggen dat ze die ook kwijtraken als ze na het bezoek aan de tentoonstelling weer verder leven. Het ingewikkelde van impliciete oordelen is juist dat ze onbewust zijn en dat ook als je je bewust bent geworden van je eigen impliciete oordelen, dat nog niet wil zeggen dat je daar naar gaat handelen. Om je eerstpersoonsautoriteit echt te versterken, moet je jezelf reguleren op basis van wat je te weten bent gekomen over je eigen vooringenomen oordelen 	1
3	maximumscore 2	
	Een goed antwoord bevat de volgende elementen:	
	<ul style="list-style-type: none"> een uitleg met tekst 1 dat Bas een morele invulling van de hipster-identiteit geeft, omdat hij aan de hipster-identiteit de morele waarde van maatschappelijke betrokkenheid toekent 	1
	<ul style="list-style-type: none"> een uitleg met tekst 1 dat Ayoub een morele invulling van de hipster-identiteit geeft, omdat hij de hipster-identiteit zelscheppende morele vrijheid toekent 	1
	voorbeeld van een goed antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens Bas maken hipsters zich druk om de wereld. Maatschappelijke betrokkenheid is een morele waarde. Bas geeft dus in tekst 1 een morele invulling aan de hipster-identiteit 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens Ayoub zijn hipsters vrije geesten die hun eigen grenzen bepalen. Dat betekent dat hipsters volgens hem hun eigen waarden creëren, anders dan hijzelf doet omdat hij de morele regels van de Koran volgt, bijvoorbeeld over alcohol. Ook Ayoub geeft in tekst 1 dus een morele invulling aan de hipster-identiteit 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg dat Ayoub's uitspraak in tekst 2 kan aansluiten bij Taylors benadering van het regressieprobleem als Ayoub de waarde van zijn moslim-identiteit niet simpelweg ontdekt maar interpreteert als wie hij het liefst wil zijn 1
- een uitleg dat Ayoub's uitspraak in tekst 2 kan aansluiten bij Frankfurts benadering van het regressieprobleem als Ayoub ontdekt dat moslim-zijn voor hem de liefde is waaruit al zijn andere verlangens voortkomen / die geen verdere rechtvaardiging behoeft 1
- een argumentatie met het begrippenpaar 'cultuur en natuur' bij welke benadering Ayoub's uitspraak het best aansluit 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Taylor benadert het regressieprobleem door te zeggen dat je uiteindelijk niet alleen in jezelf ontdekt wat voor persoon je wilt zijn, maar dit ook interpreteert. Je geeft vorm aan jezelf door je belangrijkste waarden en overtuigingen te interpreteren. Dit noemt Taylor 'zelfarticulatie'. Ayoub's uitspraak in tekst 2 kan hierbij aansluiten als hij zijn moslim-zijn als puurste identiteit niet alleen passief als gegeven ontdekt, maar actief interpreteert als dat wat hij het liefst wil zijn 1
 - Volgens Frankfurt kunnen we de oneindige regressie stoppen vanwege een gevoel van liefde. Uiteindelijk komen al onze keuzes voort uit dat waarvan we het meest houden en dat hoeft niet verder gerechtvaardigd te worden. Ayoub's uitspraak in tekst 2 kan hierbij aansluiten als zijn moslim-zijn nou eenmaal dat is van waaruit hij keuzes maakt in zijn leven 1
 - Ik vind dat Ayoub's uitspraak het best past bij Taylors benadering van het regressieprobleem. Hij zegt dat moslim-zijn zijn puurste identiteit is. Dat is een religieuze identiteit en volgens mij is religie altijd cultuur. Hij formuleert zijn puurste identiteit ook in één adem met de twee culturen waar hij deelgenoot van is, maar ook niet helemaal bij hoort. Ik denk dus dat zijn moslim-zijn niet simpelweg een ontdekking is van zijn innerlijke natuur, maar een articulatie zoals Taylor bedoelt, die tegen de achtergrond van de cultuur (of meerdere culturen) wordt gemaakt 1
- of
- Ik vind dat Ayoub's uitspraak het best past bij Frankfurts benadering. Hij zegt dat hij altijd een moslim zal zijn en dat dat zijn puurste identiteit is. Religie is onderdeel van de cultuur. Ayoub stelt zijn moslim-zijn centraal, in de Marokkaanse en de Nederlandse cultuur blijft hij een relatieve buitenstaander. Dit kan aansluiten bij Frankfurt als Ayoub zijn moslim-zijn ziet als iets dat goed bij zijn eigen natuur past en datgene is van waaruit hij het liefst keuzes maakt in zijn leven 1

Vraag	Antwoord	Scores
5	<p>maximumscore 2</p> <p>Een goed antwoord bevat de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="308 405 1353 555">• een uitleg dat Ricoeurs opvatting over persoonlijke identiteit gaat om een zelf dat zich tot zichzelf verhoudt, waarbij je kunt vooruitblikken vanuit een huidig perspectief naar mogelijke toekomstige situaties en je de vraag kunt stellen of je dat nog wel zelf zal zijn 1 <li data-bbox="308 562 1353 712">• een uitleg dat de Olaf op de foto <i>I am</i> vooruit kan blikken naar toekomstige perspectieven en zich kan afvragen of hij dezelfde blijft als hij degene op de foto <i>I will be</i> is geworden in plaats van degene op de foto <i>I wish</i> 1 <p>voorbeeld van een goed antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="308 790 1353 1014">• Volgens Ricoeur gaat het bij de vraag naar persoonlijke identiteit om een zelf dat zich tot zichzelf verhoudt. Hierbij gaat het onder andere om een zelf dat vanuit zijn huidige perspectief vooruit kan blikken op veranderingen door de tijd heen en zich daarbij een voorstelling maakt van een toekomstig perspectief en zich afvraagt of hij het dan nog wel zelf is 1 <li data-bbox="308 1021 1353 1288">• Vanuit het huidige perspectief, op de foto <i>I am</i> kan Olaf misschien nog hopen dat hij in de toekomst gespierd of gezond zal zijn, zoals op de foto <i>I wish</i>. Maar hij weet door zijn ziekte ook dat hij in de toekomst degene met de zuurstofflessen zal zijn, de foto <i>I will be</i>. Ondanks de veranderingen zal hij denken dat hij het zelf is die in de toekomst zuurstof nodig heeft en niet meer gezond en met strakke spieren rond zal lopen 1 	
6	<p>maximumscore 3</p> <p>Een goed antwoord bevat de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="308 1406 1353 1597">• een uitleg van Humes sceptische opvatting van het zelf met de geest als theater: zoals in het theater losse scènes voorbijglijden, zo heeft de mens losse percepties. Maar de geest heeft niet zoals het theater een toeschouwer die deze percepties waarneemt: het zelf is niets anders dan een bundel vluchtige percepties 1 <li data-bbox="308 1603 1353 1671">• een argumentatie voor of tegen Humes opvatting over het zelf met tekst 3 en 1 <li data-bbox="308 1677 1353 1704">• Humes begrip van losse percepties 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

voorbeeld van een goed antwoord:

- Zoals in het theater alleen maar scènes en beelden voorbijglijden, zo heeft de mens alleen maar losse percepties die voortdurend veranderen. Anders dan in het theater is er in de geest geen toeschouwer (zelf) dat deze veranderende percepties kan waarnemen. Hieruit concludeert Hume dat het zelf niet kan bestaan als iets wat door de tijd heen hetzelfde blijft. Percepties zijn vluchtig en daarom bestaat er geen stabiel en voortdurend zelf

1

- De losse percepties die Olaf in tekst 3 van zichzelf heeft, zoals zijn angst voor seks, agressie, verdriet en het gevoel van de weg kwijt zijn, kunnen volgens mij niet uit niks voortkomen zoals Hume beweert. Er moet iets zijn dat Olafs identiteit is en vast blijft staan, al zijn het maar zijn verlangen en vermogen om die voorbijtrekkende, losse percepties van hemzelf en de wereld weer te geven in foto's. Dat je het zelf niet kan waarnemen, wil niet zeggen dat het niet bestaat. Ik ben het dus niet met Hume eens

2

of

- Olafs veranderlijke ervaringen van zichzelf in tekst 3, zoals zijn angst voor seks, agressie, eerst wel en dan weer niet geïnteresseerd zijn in homo-activisme, veronderstellen volgens mij geen vaststaand zelf. Ze trekken voorbij. Meer is er niet en meer kunnen we er ook niet over zeggen. Het idee van een stabiel zelf heeft wat mij betreft zelfs iets raars als je kijkt hoe uiteenlopend Olafs ervaringen van zichzelf en zijn werk zijn. Ik ben het dus met Hume eens dat er geen onveranderlijk en stabiel zelf bestaat

2

7 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een weergave van Honneths twee andere vormen van erkenning: liefde en respect
- een argument vóór de bewering dat Ryans beroemdheid zijn autonomie volgens Honneth vergroot: een selfie met zo'n beroemdheid is een prestatie die vanuit de gemeenschap als waardevol wordt gezien
- een argument tegen de bewering dat Ryans beroemdheid zijn autonomie volgens Honneth vergroot: Ryans beroemdheid is meeliften op de beroemdheid van een ander en geen waardevolle verdienste van Ryan binnen de gemeenschap

1

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

voorbeeld van een goed antwoord:

- De andere twee vormen van erkenning zijn liefde en respect 1
- Autonomie is bij Honneth relationeel. Volgens Honneth moet aan alle drie de vormen van erkenning worden voldaan om te kunnen spreken van autonomie. Kennelijk is er sprake van liefde en respect. Een argument dat er ook sprake is van sociale waardering zou kunnen zijn dat het nogal een bijzondere prestatie is om een selfie te maken met een beroemdheid als Justin Timberlake. Dat kan niet iedereen en kan dus vanuit Ryans omgeving gezien worden als waardevol, waardoor Ryans zelfwaardering toeneemt. Dat blijkt ook wel uit het feit dat hij in Nederland met zijn foto in het Jeugdjournaal kwam. Dan wordt Ryans autonomie dus vergroot door zijn beroemdheid 1
- Maar je kan ook zeggen dat er geen sprake is van sociale waardering, want zijn tijdelijke beroemdheid en de interesse van allerlei media gaan helemaal niet over iets waardevols van Ryans eigen identiteit. Ryan wordt beroemd door de sociale waardering voor Justin Timberlake, niet door zijn eigen verdienste. Dus als je het op deze wijze bekijkt, wordt Ryans zelfwaardering niet groter van de foto en vergroot de beroemdheid van Ryan zijn autonomie niet volgens Honneth 1